

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.008.04.2023

Rafał Drączkowski prowadzący
działalność gospodarczą pod firmą
MONASTI Rafał Drączkowski
ul. Szosa Chełmińska 146B
87-100 Toruń

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/076 Pomoc psychologiczna i psychoterapeutyczna dla dzieci i młodzieży.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Rafał Drączkowski prowadzący działalność gospodarczą pod firmą MONASTI Rafał Drączkowski, ul. Szosa Chełmińska 146B, 87-100 Toruń ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Rafał Drączkowski ²
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja przez ośrodki pomocy psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży
Okres objęty kontrolą	2020-2023 (do zakończenia czynności kontrolnych ³) z wykorzystaniem dokumentów sporządzonych sprzed tego okresu, istotnych dla kontrolowanej działalności
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontrolerzy	Mikołaj Rumiński, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/53/2023 z 20 marca 2023 r. oraz LBY/69/2023 z 26 kwietnia 2023 r. (akta kontroli str. 1-5)

¹ Dalej: „MONASTI”.

² Dalej: „Kierownik jednostki”. Działalność gospodarcza prowadzona od 1 sierpnia 2011 r.

³ Data zakończenia czynności kontrolnych: 7 czerwca 2023 r.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

MONASTI prawidłowo realizował świadczenia w zakresie opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej na rzecz dzieci i młodzieży, a jego personel posiadał wymagane w tym kierunku kwalifikacje. Stwierdzone nieprawidłowości polegały m.in. na braku: zamieszczenia w Ośrodku informacji o istniejących udogodnieniach dla osób z niepełnosprawnością, w zakresie realizowanych superwizji na rzecz psychoterapeutów oraz procedur współpracy z innymi świadczeniodawcami. Jednocześnie z uwagi na nieposiadanie przez jednostkę dokumentacji nie było możliwości weryfikacji faktu zapewnienia w zespole Ośrodka w Toruniu obecności terapeuty środowiskowego w okresie od kwietnia do grudnia 2020 r. Stwierdzone nieprawidłowości nie miały wpływu na dostęp do udzielanych świadczeń.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Realizacja przez ośrodki pomocy psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży

Opis stanu faktycznego

1. MONASTI w okresie kontrolowanym prowadził na podstawie umowy nr 02-00-05185-20-05/20-23/T0018/PSY Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży – I poziom referencyjny⁶ w Toruniu od 1 kwietnia 2020 r. oraz w Aleksandrowie Kujawskim od 1 lipca 2021 r.⁷. Umowa obowiązywała do 30 czerwca 2023 r. Oba ośrodki zgodnie z harmonogramem⁸ funkcjonowały pięć dni w tygodniu od poniedziałku do piątku, w tym co najmniej raz w tygodniu od godziny 8.00 do 16.00 oraz dwa razy w tygodniu od godziny 11.00 do 20.00.

Teren działania Ośrodka w Toruniu obejmował głównie Toruń, a także powiat toruński⁹, a Ośrodka w Aleksandrowie Kujawskim teren powiatów aleksandrowskiego i radziejowskiego¹⁰. Na obszarze działania Ośrodków przeprowadzana była kampania informacyjna z użyciem ulotek, plakatów informacyjnych. Dodatkowo odbywano spotkania z dziećmi w szkołach i innych instytucjach¹¹.

(akta kontroli str. 8-20, 27-28, 62)

2. W Ośrodkach w Toruniu oraz Aleksandrowie Kujawskim według stanu na koniec roku lat 2020-2022 oraz koniec I kw. 2023 r. w skład zespołu, zgodnie z harmonogramem, wchodził terapeuci środowiskowi, psychologzy oraz

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: „Ośrodek”.

⁷ Ośrodek w Toruniu udzielanie świadczeń rozpoczął w kwietniu 2020 r., a Ośrodek w Aleksandrowie Kujawskim w listopadzie 2021 r. Jak wskazał Kierownik jednostki przyczyną opóźnienia w przyjmowaniu pacjentów w Aleksandrowie Kujawskim była trwająca pandemia, fakt, że obszar powiatu był bardzo rozległy co powodowało, że dotarcie do potencjalnych pacjentów było bardziej czasochłonne. Ponadto w niewielkiej miejscowości z uwagi na podejście mieszkańców musiał upłynąć czas, aby przekonać się do korzystania z usług o takich charakterze.

⁸ Harmonogram stanowiący Załącznik nr 2 Harmonogram/Zasoby do umowy zawartej z NFZ.

⁹ Zgodnie z treścią ogłoszenia o postępowaniu w sprawie zawarcia umowy o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej w trybie konkursu ofert (Kod postępowania 02-20-000072/PSY/04/1/04.9901.400.03/01) teren działania obejmował miasto Toruń i powiat toruński.

¹⁰ Ogłoszenie o postępowaniu w sprawie zawarcia umowy o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej w trybie konkursu ofert (Kod postępowania 02-21-000049/PSY/04/1/04.9901.400.03/01) teren działania obejmował powiaty aleksandrowski i radziejowski.

¹¹ Nie prowadzono szczegółowych ewidencji działań.

psychoterapeuci¹² w wymiarze co najmniej jednego etatu każdego ze wskazanych specjalności, tj.:

W Ośrodku w Toruniu było:

- a. na koniec 2020 r.:
 - 2 psychologów, 1,05 etatu (40 godzin w tygodniu);
 - 2 psychoterapeutów, 2,03 etatu (77 godzin w tygodniu);
 - 1 terapeuta środowiskowy, 1,05 etatu (40 godzin w tygodniu);
- b. na koniec 2021 r.:
 - 3 psychologów, 2,11 etatu (80 godzin w tygodniu);
 - 3 psychoterapeutów, 2,07 etatu (78,5 godziny w tygodniu);
 - 1 terapeuta środowiskowy, 1,05 etatu (40 godzin w tygodniu);
- c. na koniec 2022 r.:
 - 5 psychologów, 4,61 etatu (175 godzin w tygodniu);
 - 3 psychoterapeutów, 2,16 etatu (82 godziny w tygodniu);
 - 1 terapeuta środowiskowy, 1,05 etatu (40 godzin w tygodniu);
- d. na koniec 2023 r. (I kw.):
 - 6 psychologów, 5,14 etatu (195 godzin w tygodniu);
 - 1 psychoterapeuta, 1,05 etatu (40 godzin w tygodniu);
 - 1 terapeuta środowiskowy, 1,05 etatu (40 godzin w tygodniu).

W Ośrodku w Aleksandrowie Kujawskim:

- a. na koniec 2021 r.:
 - 2 psychologów, 2,11 etatu (80 godzin w tygodniu);
 - 2 psychoterapeutów, 2,11 etatu (80 godzin w tygodniu);
 - 1 terapeuta środowiskowy, 1,05 etatu (40 godzin w tygodniu);
- b. na koniec 2022 r.:
 - 3 psychologów, 3,16 etatu (120 godzin w tygodniu);
 - 2 psychoterapeutów, 2,11 etatu (80 godzin w tygodniu);
 - 1 terapeuta środowiskowy, 1,05 etatu (40 godzin w tygodniu);
- c. na koniec 2023 r. (I kw.):
 - 3 psychologów, 3,16 etatu (120 godzin w tygodniu);
 - 1 psychoterapeuta, 1,05 etatu (40 godzin w tygodniu);
 - 1 terapeuta środowiskowy, 1,05 etatu (40 godzin w tygodniu);

Łączny wymiar czasu ich pracy spełniał wymogi Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień¹³. Jednakże MONASTI nie przedstawiło dokumentów potwierdzających kwalifikacje terapeuty środowiskowego i w konsekwencji nie można było potwierdzić spełniania wymogów Ośrodka w Toruniu w okresie od 1 kwietnia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. w zakresie wymiaru zatrudnienia ww. specjalisty¹⁴.

(akta kontroli str. 21-22, 65)

Kierownik jednostki wyjaśnił, że stan zatrudnienia był wystarczający do realizacji ustalonego w umowie z NFZ limitu świadczeń. Dodał także, że główną barierą związaną z zatrudnianiem specjalistów były warunki finansowe możliwe do

¹² Wśród zatrudnionych w okresie kontrolowanym psychoterapeutów dwóch miało certyfikat psychoterapeuty, a jeden był trakcie szkolenia i posiadał zaświadczenie o ukończeniu wymaganych dwóch lat szkolenia z września 2020 r.

¹³ Dz. U. z 2019 r., poz. 1285, ze zm., dalej: „rozporządzenie w sprawie PSY”.

¹⁴ Terapeuta ten był zatrudniony w okresie od 1 kwietnia 2020 r. do dnia zakończenia kontroli, ale jedynie w okresie do 31 grudnia 2020 r. jego brak z uwagi na brak innych specjalistów spełniających wymagania był kluczowy w zakresie spełniania wymogów wynikających z rozporządzenia w sprawie PSY, gdyż w tym okresie zatrudnionych było dwóch psychologów spełniających wymagania terapeuty środowiskowego, ale wymiar ich zatrudnienia wynosił łącznie 1,05 etatu, a wymagane było, aby zarówno psycholog jak i terapeuta środowiskowy zatrudniony był w wymiarze co najmniej jednego etatu.

zaoferowania z uwagi na fakt, że usługi prywatne są na rynku dużo wyżej wyceniane niż świadczenia w ramach NFZ. Powodowało to, że psychoterapeuci i psycholodzy o odpowiednich kompetencjach jeśli nie posiadają chęci pracy dla idei rezygnują lub znacząco ograniczają czas pracy w ośrodkach świadczących usługi w ramach umowy z NFZ.

(akta kontroli str. 27-28)

3. W podmiocie były prowadzone rejestry pacjentów oczekujących na przyjęcie. W Ośrodku w Toruniu według stanu na koniec lat 2020-2022 oraz I kw. 2023 r. czas oczekiwania wynosił odpowiednio: 0, 7, 13, 16 dni, a w kolejce było odpowiednio 1, 3, 48 i 72 pacjentów. W ośrodku w Aleksandrowie Kujawskim czas oczekiwania według stanu na koniec roku 2021-2022¹⁵ oraz I kw. 2023 r. wynosił w dniach odpowiednio: 3, 1, 1, a w kolejce było odpowiednio: 5, 4 i 5 pacjentów. Kierownik jednostki wyjaśnił, że dane o czasie oczekiwania raportowano do NFZ bezpośrednio z systemu informatycznego.

(akta kontroli str. 42, 64)

Łączna liczba pacjentów, którym udzielono świadczeń w ramach prowadzonych Ośrodków wyniosła w latach 2020-2023 (I kw.) 1701, z czego 1224 pacjentów zgłoszonych do ośrodka pierwszy raz. W przypadku Ośrodka w Toruniu w latach 2020-2023 (I kw.) pacjentów było odpowiednio: 55, 212, 781 i 451, pacjentów z czego po raz pierwszy zgłosiło się: 55, 174, 697 i 169, a Ośrodka w Aleksandrowie Kujawskim w latach 2021-2023 (I kw.) odpowiednio: 12, 113 i 77, z czego po raz pierwszy zgłosiło się: 12, 104 i 13.

Struktura wiekowa pacjentów Ośrodka w Toruniu wyglądała następująco: do 5 lat (włącznie): 113 (7,5%); od 6 do 9 lat: 275 (18,3%); od 10 do 12 lat: 344 (22,9%); od 13 do 15 lat: 462 (30,8%); od 16 do 18 lat: 248 (16,5%); powyżej 18 lat: 57 (3,8%). Struktura wiekowa pacjentów Ośrodka w Aleksandrowie Kujawskim wyglądała następująco: do 5 lat (włącznie): 18 (8,9%); od 6 do 9 lat: 55 (27,2%); od 10 do 12 lat: 57 (28,2%); od 13 do 15 lat: 46 (22,8%); od 16 do 18 lat: 21 (10,4%); powyżej 18 lat: 5 (2,5%).

Najwięcej świadczeń zarówno w Ośrodku Toruniu jak i w Aleksandrowie Kujawskim stanowiły porady psychologiczne (liczba świadczeń i osób nimi objętych to odpowiednio dla obu Ośrodków: 2994 (37,7%) i 1912 (83,4%). Kolejne z największą liczbą udzielonych świadczeń to w przypadku Ośrodka w Toruniu to: sesja psychoterapii indywidualnej (1790; 22,5%); porada psychologiczna diagnostyczna (1676; 21,1%); wizyta, porada domowa lub środowiskowa (936; 11,8%); sesja wsparcia psychospołecznego (550; 6,9%) oraz po jednym świadczeniu sesji psychoterapii grupowej i rodzinnej, a w przypadku Ośrodka w Aleksandrowie Kujawskim to: porada psychologiczna diagnostyczna (214; 9,3%); wizyta, porada domowa lub środowiskowa (151; 6,6%); sesja terapii indywidualnej (5; 0,2%); sesja wsparcia psychospołecznego (10; 0,4%). Pozostałych świadczeń w kontrolowanym okresie nie zrealizowano. Wśród pacjentów najczęściej diagnozowano zaburzenia depresyjne oraz zaburzenia lękowe.

W Ośrodkach nie rejestrowano skąd trafiali pacjenci, tj. czy byli kierowani, np. przez lekarza rodzinnego, rodziców, szkołę czy poradnię psychologiczno-pedagogiczną. W okresie kontrolowanym nie stwierdzono odmowy przyjęcia pacjenta oraz nie rejestrowano faktu rezygnacji pacjentów z umówionych wizyt.

(akta kontroli str. 31, 33)

¹⁵ Działalność rozpoczęto w 2021 r.

W latach 2020-2023 (I kw.) porady, wizyty domowe lub środowisko stanowiły 10,6 % zrealizowanych świadczeń¹⁶, z czego w 2020 r. nie realizowano żadnych świadczeń domowych lub środowiskowych.

(akta kontroli str. 34)

Badanie dokumentacji obejmującej 15 świadczeń¹⁷ wykazało, że osoby udzielające pomocy posiadały wymagane kwalifikacje, a czas przeznaczony na realizację świadczeń pozwalał na ich realizację w wymaganym wymiarze zgodnym z załącznikiem nr 8 do rozporządzenia w sprawie PSY.

(akta kontroli str. 69)

W Ośrodkach zapewniono superwizję dla jednego z trzech realizujących świadczenia psychoterapeutów, ale w 2022 r. jej wymiar był niewystarczający. Jednocześnie w okresie kontrolowanym trzy świadczenia psychoterapii indywidualnej¹⁸ zaraportowano i rozliczono w NFZ, choć były zrealizowane przez psychologów. Szczegółowe informacje zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 37-41)

4. MONASTI podjął współpracę ze szkołami i nauczycielami w celu umożliwienia uczniom, rodzicom oraz pracownikom korzystania z udzielanych świadczeń. W tym celu zawarto porozumienie łącznie z 10 szkołami. Nie opracowano jednak procedur współpracy z innymi świadczeniodawcami. Szczegółowe informacje zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 44-49)

Jak wyjaśnił kierownik jednostki współpraca ze szkołami i nauczycielami polegała na: wymianie informacji, zgłaszaniu problemów, obserwacji postępów, a także organizacji działań promujących wsparcie psychologiczne i współpracę z ośrodkiem. Udzielano porad przy użyciu systemów teleinformatycznych. Nie prowadzono szczegółowych statystyk w tym zakresie.

(akta kontroli str. 62-63)

W podmiocie nie prowadzono statystyk kierowania pacjentów w celu dalszego leczenia, np. do Centrum Zdrowia Psychicznego (Poradni Zdrowa Psychicznego) czy do szpitala, z uwagi na fakt, że osoby udzielające świadczeń nie wystawiały formalnych skierowań do dalszego leczenia.

(akta kontroli str. 35)

5. Wartość zakontraktowanych świadczeń MONASTI w latach 2020 – 2023 (I kw.) wynosiła 1 928,7 tys. zł. Wartość zrealizowanych świadczeń wynosiła łącznie 1 872,4 tys. zł, a koszty szacowane przez jednostkę 2 479,7 tys. zł. Jednostka nie analizowała kosztów jednostkowych udzielanych świadczeń zdrowotnych ani relacji stawki jednostki rozliczeniowej i rzeczywistych kosztów świadczeń.

(akta kontroli str. 66)

Na jednostkę NFZ nie nałożył kar finansowych.

(akta kontroli str. 62)

¹⁶ W Ośrodku w Aleksandrowie Kujawskim w latach 2021-2023 (I kw.) wizyty te stanowiły odpowiednio: 0%, 29,2%; 5,4%; 8,9%, a w Toruniu 0%, 0,4%; 22,2%; 7,2%.

¹⁷ Tj.: porada psychologiczna diagnostyczna (5); porada psychologiczna (5); sesja psychoterapii indywidualnej (1); sesja psychoterapii rodzinnej (1) sesja psychoterapii grupowej (1); sesja wsparcia psychospołecznego (1); wizyta, porada domowa lub środowiskowa (1).

¹⁸ W dniach: 2 listopada 2021 r., 5 października 2020 r. i 4 stycznia 2021 r.

W ramach oględzin kontroli poddano warunki lokalowe udzielanych świadczeń oraz informowania o świadczeniach realizowanych z zakresu psychiatrii i leczenia uzależnień oraz posiadanych udogodnień dla osób z niepełnosprawnością. Budynek Ośrodka w Toruniu był jednopiętrowy. Z zewnątrz prowadziły do niego schody oraz podjazd umożliwiający dostęp osobom z niepełnosprawnością ruchową. Wewnątrz obiektu znajdowały się schody wyposażone w rozkładany podjazd prowadzący do dalszej części parteru oraz dalej schody prowadzące na pierwsze piętro. Budynek nie był wyposażony w windę. Jak wyjaśnił koordynator ds. administracji prace w zakresie instalacji windy były w trakcie realizacji. Świadczenia w ramach Ośrodka udzielane były w gabinetach na pierwszym piętrze budynku, ale w razie potrzeby także na parterze. Pomieszczenia Ośrodka w Aleksandrowie Kujawskim były położone na jednym poziomie (parterze). Wejście do budynku pozbawione było schodów, podjazdu oraz innych barier architektonicznych. Wewnątrz budynku również nie było progów, schodów oraz innych brak barier architektonicznych.

(akta kontroli str. 50-56)

W budynkach obu Ośrodków nie było schematu pomieszczeń przedstawionego w sposób wizualny, dotykowy lub głosowy. Nie zastosowano także technologii do obsługi osób słabosłyszących, których celem było wspomaganie słyszenia. Na stronie internetowej jednostki nie zastosowano informacji o zakresie jej działalności w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywany maszynowo, nagrań w języku polskim migowym. Tekst na stronie internetowej był czytelny, ale nie znajdowały się na niej informacje o świadczeniach realizowanych przez Ośrodek¹⁹. Jak wyjaśniła koordynator ds. administracji Ośrodek dysponował osobą posiadającą umiejętność posługiwania się alternatywnymi metodami komunikacji mającymi zastosowanie w przypadku całościowych zaburzeń rozwoju z zaburzeniami komunikacji.

(akta kontroli str. 50-56)

W miejscu udzielania świadczeń w Ośrodku w Toruniu oraz w Aleksandrowie Kujawskim nie znajdowały się informacje na temat posiadanych udogodnień dla osób z niepełnosprawnością, a ponadto w przypadku Ośrodka w Toruniu brak było także informacji o godzinach i miejscach udzielania świadczeń w zakresie opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień. Szczegółowe informacje zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 50-56)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności Zamawiającego w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. MONASTI częściowo nie zapewniło wymaganej superwizji dla zatrudnionych psychoterapeutów, gdyż:
 - a. dla dwóch z trzech psychoterapeutów²⁰ nie zapewniono superwizji, pomimo że zgodnie z Załącznikiem nr 8²¹ rozporządzenia w sprawie PSY Świadczeniodawca zapewnia superwizję dla osób udzielających świadczeń psychoterapeutycznych;

¹⁹ Informacje dot. działalności Ośrodków znajdowały się w postach na stronie jednego z portali społecznościowych.

²⁰ To jest osób udzielających świadczeń: sesja psychoterapii indywidualnej, sesja psychoterapii rodzinnej oraz sesja psychoterapii grupowej, dalej: „psychoterapeuta”.

²¹ W okresie od 1 kwietnia 2020 r. (dnia rozpoczęcia realizacji świadczeń) do 24 września 2020 r. zgodnie z Załącznikiem nr 8 lp. 1 Organizacja udzielania świadczeń pkt 11 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 sierpnia 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz.U. z 2019 r., poz. 1640); a od 25 września 2020 r. do 31 grudnia 2021 r. zgodnie z Załącznikiem nr 8 lp. 1 Organizacja udzielania świadczeń pkt 10 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 września 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz.U. z 2020 r., poz. 1641); od 1 stycznia 2022 r. zgodnie z Załącznikiem nr 8 lp. 2 kolumna Warunki realizacji świadczenia gwarantowanego pkt. 3 ust. 6 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z

- b. superwizja, którą objęto psychoterapeutę w roku 2022 r. nie spełniała wymogów częstotliwości, gdyż zgodnie z Załącznikiem nr 8²² do rozporządzenia w sprawie PSY wymagana było superwizja zapewniana co najmniej 12 razy w roku, a zapewniono ją w wymiarze sześciu razy.

(akta kontroli str. 37-40, 58, 60)

Kierownik jednostki wyjaśnił, że nie zbierano informacji o odbyciu przez psychoterapeutów superwizji gdyż zgodnie z zawartymi z personelem umowami jej zapewnienie leżało po ich stronie. W przypadku superwizji w roku 2022 r. przedłożono dokument wskazujący na liczbę superwizji.

(akta kontroli str. 64-65)

NIK zauważa, że obowiązkiem MONASTI jako strony umowy z NFZ było zapewnienie superwizji psychoterapeutów, a tym samym dysponowanie potwierdzeniem zrealizowanego obowiązku. Przedłożone do kontroli zestawienie udzielonych superwizji potwierdza jedynie zrealizowanie w roku 2022 superwizji w wymiarze 6 razy.

2. Trzy świadczenia zaraportowano i rozliczono w NFZ jako świadczenia psychoterapii indywidualnej, pomimo że były one zrealizowane przez osoby nieposiadające wymaganych kwalifikacji, tj. zostały zrealizowane przez psychologów, pomimo że zgodnie z Załącznikiem nr 8²³ świadczenia psychoterapii indywidualnej mogą być realizowane przez psychoterapeutę²⁴. Skutkowało to nieprawidłowym rozliczeniem świadczeń, które jednakże nie powodowało skutków finansowych.

(akta kontroli str. 24, 41)

Kierownik jednostki wyjaśnił, że wizyty miały charakter terapii psychologicznej, jej nieprawidłowe zaraportowanie było wynikiem pomyłki, a z uwagi na charakter rozlicza i świadczeń w tamtym okresie pomyłka nie miała skutków finansowych.

(akta kontroli str. 64)

3. Dla umowy nr 02-00-05185-20-05/20-23/T0018/PSY nie opracowano procedur współpracy z innymi świadczeniodawcami, mimo że zgodnie z Załącznikiem nr 8²⁵

dnia 15 grudnia 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz.U. z 2021 r., poz. 2400), a od 18 marca 2023 r. zgodnie z Załącznikiem nr 8 lp. 2 kolumna Warunki realizacji świadczenia gwarantowanego pkt. 3 ust. 7 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 15 marca 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz.U. z 2023 r., poz. 510).

²² Zgodnie z Załącznikiem nr 8 lp. 2 pkt. 3 ust. 6 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 15 grudnia 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz.U. z 2021 r., poz. 2400).

²³ Załącznik nr 8 lp. 1 Personel pkt. 2, Zakres Udzielanych Świadczeń pkt 3 oraz Warunki realizacji świadczenia gwarantowanego pkt 2 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 września 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, (Dz. U. z 2020 r., poz. 1641).

²⁴ Psychoterapeutą w okresie udzielania świadczeń był: specjalista w dziedzinie psychoterapii dzieci i młodzieży lub osoba posiadająca decyzję ministra właściwego do spraw zdrowia o uznaniu dorobku za równoważny ze zrealizowaniem programu szkolenia specjalizacyjnego w tej dziedzinie, zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 24 lutego 2017 r. o uzyskiwaniu tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2020 r., poz. 1169 i 1493), lub osoba w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychoterapii dzieci i młodzieży, lub osoba prowadząca psychoterapię lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty.

²⁵ W okresie od 1 kwietnia 2020 r. (dnia rozpoczęcia realizacji świadczeń) do 24 września 2020 r. zgodnie z Załącznikiem nr 8 lp. pkt 1 Organizacja udzielania świadczeń pkt 8 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 sierpnia 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz. U. z 2019, poz. 1640); od 25 września 2020 r. do 31 grudnia 2021 r. zgodnie z Załącznikiem nr 8 lp. pkt 1 Organizacja udzielania świadczeń pkt 8 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 września 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz. U. z 2020, poz. 1641); od 1 stycznia 2022 r. do Załącznika nr 8 lp. 2 kolumna Warunki realizacji świadczenia gwarantowanego pkt. 3 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 15

rozporządzenia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień świadczeniodawca w okresie do 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy o udzielanie świadczeń w ramach I poziomu referencyjnego z Funduszem opracowuje, wdraża i stosuje procedurę współpracy z innymi świadczeniodawcami. Termin ten upłynął 1 października 2020 r.

(akta kontroli str. 26)

Kierownik jednostki wyjaśnił, że procedura obowiązywała w postaci umowy współpracy.

(akta kontroli str. 63)

NIK zauważa, że przedstawiona do kontroli umowa wraz z listą szkół, z którymi ją zawarto nie zawierała uregulowań dotyczących świadczeniodawców, tj. podmiotów leczniczych realizujących świadczenia zdrowotne zgodnie z § 2 ust. 1 OWU.

4. W miejscu udzielania świadczeń w Ośrodku w Toruniu oraz w Aleksandrowie Kujawskim²⁶ nie było żadnych informacji na temat posiadanych udogodnień dla osób z niepełnosprawnością, a w przypadku Ośrodka w Toruniu brak było także informacji o godzinach i miejscach udzielania świadczeń w zakresie opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, pomimo że pomimo że § 11 ust. 1 i 5 OWU wymagały, by takie informacje były podane do wiadomości oraz były widoczne z zewnątrz budynku.

(akta kontroli str. 50-56)

Kierownik jednostki wyjaśnił, że w wyniku zmiany organizacji poradni nie zawieszono informacji. W związku z brakiem barier w Ośrodku w Aleksandrowie Kujawskim nie umieszczono informacji w tym zakresie.

(akta kontroli str. 65)

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi	Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.
Wnioski	1. Zapewnienie superwizji psychoterapeutów w wymaganym zakresie.2. Opracowanie, wdrożenie i stosowanie procedur współpracy Ośrodków z innymi świadczeniodawcami.3. Zapewnienie informacji dotyczących świadczeń i udogodnień dla osób z niepełnosprawnością w wymaganej formie.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie

grudnia 2021 r. zmieniające go rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz. U. z 2021, poz. 2400).

²⁶ Jak wykazały oględziny zrealizowane 25 i 26 maja 2023 r.

z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, 16 czerwca 2023 r.

Kontroler
(-) Mikołaj Rumiński
specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
w Bydgoszczy
z up. (-) Adam Kończak
p.o. Wicedyrektor